

18-май 2022 -жыл

ОББ текшердим:

Предмет	химия	9 -класс	IV чейрек	№2
---------	-------	----------	-----------	----

Сабактын темасы: Углеводдор. Азоту бар органикалык бирикмелер.**Сабактын тиби:** жаңы билимди өздөштүрүү**Сабактагы колдонулуучу усулдар жана ықмалар:** интерактивдүү**Сабакта колдонулуучукаражаттар жана материалдар:** Схема, карточкалар, ТСО, таблица, презентация, тех.каражаттар,

видеосабак.

Сабактын максаттары		Күтүлүүчүнүткүйжалар
Билимберүүчүлүк	Азоту бар органткалык бирикмелер туурасында маалымат берүү	Аминдер. Амин кис-ларын түшүнсө;
Өнүктүрүүчүлүк	Химиялык маселелерди чыгаруун калыптандыруу өз тажрыйбаларында колдоно билүүгө онуктуруү	Химиялык реакцияларды, тенденмелерди иштей альшса
Тарбиялык	Сабакта тынч отурат, бири бирин угат, топто иштейт, бири-бирине жардамдашат, өз алдынча иштешет;	Күнт коюп угуп, бири-бирине тоскоол болбосо, суроолорго жооп беришсе.

Негизги компетенттүүлүктөр:**Предметтик компетенттүүлүктөр:**

1. Маалыматтык компетенттүүлүк (НК 1)

1. Эсептөө (ПК 1)

2. Социалдык коммуникативдик комп (НК 2)

2. Аналитикалык-функционалдык (ПК

3. “Өзүн өзү уюштуруу жана көйгөйлөрдү чечүү” (НК 3)

3. Көрсөтмөлүү -образдуу (ПК3)

4. Статистикалык-ыктымалдык(ПК 4)

Сабактын жүрүшү:

Сабактын этаптары	Убак	Мугалимдин иш аракети	Окуучулардын иш аракети	Окууч калып комп-р		Баалоо
				Нег.	Пред	
1. Мотивация Уюштуруу Шыктандыруу	2-3'	1. Сабакты уюштуруу жана жагымдуу маанай түзүү үчүн кызыктуу оюн ойношот. 2. Шыктандыруу.	1. Мугалим менен бирдикте жагымдуу маанай түзүүгө катышат	НК 3	ПК 1 ПК 2	“Азаматс ыңар” дагы эмнени билесице р?
2. Өтүлгөн тема	2-3'	1. Тема жана максат менен таанышышат. 2. Доскага илинген табличкадан кыска	1. Темага карата максат коюшат, ойлорун ортого	НК 1 НК 2	ПК 1 ПК 2	Дагы ким кандай ойлорду айта аласыңар

		<p>түшүндүрмө берилет.</p> <p>3. Окуучулар менен бирдикте жаңы тема талкууланат</p>	<p>салышат.</p> <p>2. Мугалим менен бирдикте тема боюнча түшүнөт.</p>	НК 3		?
Жаңы темага түшүнүк	8-10'	<p>Азоту бар органикалык бирикмелер</p> <p>Азоту бар органикалык бирикмелерге нитробирикмелер, аминдер, аминокислоталар жана белок кирет</p> <p>Нитробирикмелер. Углеводороддук радикал менен түздөн –түз байланышкан бир же бир нече нитрогруппасы NO₂ бар органикалык заттар нитробирикмелер деп аталат</p> <p>Нитроглицерин жана нитроцеллюзадагы нитрогруппалар углеводороддук радикалдар менен кычкылтек аркылуу байланышкандастан алар татаал эфирлерге кирет</p> <p>Углеводороддук радикалдар менен суутектин атому (бир,эки же үч) орун алмашкан аммиактын NH₃ туундулары</p> <p>Аминдер Аминдердин классификациясы Углеводороддук радикалдардын мүнөзү боюнча</p> <p>Азоттун атому радикалдардын саны боюнча Алифатикалык Жыпар жыттуу</p> <p>Аралаш (май,жыпар жыттуу)</p> <p>Биринчилик R-NH Экинчилик R-NH-R</p> <p>Үчүнчүлүк R-N(R*)-R”</p> <p>Углеводороддук радикалдар менен суутектин атому (бир,эки же үч) орун алмашкан аммиактын NH₃ туундулары</p> <p>Аминдер.Аминдердин</p>	<p>НК 1</p> <p>НК1</p> <p>НК 2</p> <p>НК 3</p>	<p>ПК 1</p> <p>ПК 2</p> <p>ПК 3</p>	Окуучула рга сыпаттам а баалар берилет.	Калыптан дыруучу баалоо.

классификациясы

Углеводороддук радикалдардын мүнөзү боюнча

Азоттун атому радикалдардын саны боюнча

Алифатикалык

Жыпар жыттуу

Аралаш (май,жыпар жыттуу)

Биринчилик R-NH

Экинчилик R-NH-R

Үчүнчүлүк R-N(R*)-R". Составында COOH -карбоксил группасын жана NH2 -амингруппасын кармап турган органикалык бирикме

Аминокислоталар Функционалдык группанын жайгашы боюнча бөлүнөт:
а- аминокислотасы β -аминокислотасы
 γ -аминокислотасы β а β а CH₃-CH-COOH CH₂-CH₂-COOH | | NH₂ NH₂
а -аминопропион кислотасы β - аминопропион кислотасы Изомерия:
көмүртек скелетинин изомериясы;
функционалдык группанын изомериясы; оптикалык изомерия

Составында COOH -карбоксил группасын жана NH₂ -амингруппасын кармап турган органикалык бирикме. Аминокислоталар. Функционалдык группанын жайгашы боюнча бөлүнөт:

а- аминокислотасы. β – аминокислотасы. γ -аминокислотасы

4.Бышыктоо	20-25'	<i>Окуу китебин пайдалануу</i>	НК 2 НК 3	ПК 1 ПК 2 ПК 4	Мугалим дин алкыш сөзү Азамат, Бали, Рахмат
5. Сабактын жыйынтыктарын чыгаруу; натыйжаларын баалоо	5-6'	2.Талкуу 3.Үй тапшырма берилет:201-бетти окуп келүү	Окуучулар чыгарган мисалдарын талдап, суроолорго жооп берет		КБ

Текшерилди Обб: дүйсө " 13 " 01 2023-ж. сабак : тарых 11 -клас.

Сабактын темасы: Кыргызстандын Россияга каратылышынын ебелгөлөрү .

<p>Негизги компетенттүлүктөр: НК</p> <ol style="list-style-type: none"> Маалыматтык: НК 1 Социалдык- коммуникативдик: НК 2 Өз алдынча уюштуруу жана маселелерди чечүү: НК 3 <p>Предметтик компетенттүлүктөр: ПК</p> <ol style="list-style-type: none"> Хронологиялык жана картографиялык: ПК Негизги даталарды биле алат. Тарыхый цивилизациялык: ПК Тарыхый окуяларды сүрөттөп бере алат. Этномаданий: ПК Улуттук тарыхты туура түшүнүп, өздөштүрүүгө кызыгат. Социалдык жаарандык : ПК Тарыхый инсандарга мүнөздөмө бере алат. 	<p>Сабактын тиби: Жаны маалыматтарды өздөштүрүү.</p> <p>Сабактын методу: Окуучулардын окуп -үйрөнүү ишмердүүлүгүн ишке ашыруу интерактивдүү усулдарды колдонуу.</p> <p>Колдонулуучу ықмалар :Окуу түшүнүү ишмердүүлүгүн уюштуруу ,айтып берүү ,суроо жооп.ж.б.</p> <p>Керектелүүчү каражаттар: окуу китеbi, сүрөттөр , таркатмалар ж.б.</p> <p>Сабак аралык байланыш: адам жана коом, география, сүрөт, адабият.</p>
Сабактын максаттары	Көрсөткүчтөр
1.Билим берүүчүлүк: Окуучулар жаны темадан көңир маалымат алышат.	Окуучулар жаңы тема жөнүндө көңир маалымат алышса.
2. Өнүктүрүүчүлүк: окуучулар сөз байлыгын, ой жүгүртүүсүн ,өз алдынча окуу жөндөмдүүлүгүн естүрүшөт.	Окуучулар сөз байлыгын, ой жүгүртүүсүн, сабакка жөндөмдүүлүгүн естүрүшсө
3. Тарбия берүүчүлүк: Тарыхый окуяларды туура талдоого, бүгүнкү турмуш мн байланыштырууга ,түшүнүүгө тарбияланышат.	Окуучулар адептүүлүккө, мекенчил болууга ,тарыхый окуяларга туура талдоо бере билүүгө тарбияланышса.

Сабактын жүрүшү:

Сабактын этаптары	Убак-тысы	Мугалимдин ишмердүүлүгү	Окуучулардын ишмердүүлүгү	Компетенттүүлүгү	Баалоо
1.уюштуруу	3 мин	Окуучулардын сабакка катышуусун ,сабакка даярдыгын көзөмөлдөө, жагымдуу маанай түзүү.	Окуучулар өздөрүнүн катышуусуна ,окуу куралдарынын абалына жооп беришет.	НК1 ПК1	КБ
2.өтүлгөн теманы кайталоо	7мин	Жалпы класска суроолор менен кайрылат жана кыскача аңгемелешүү жүргүп, жооптор жыйынтыкталат.	Окуучулар мугалимдин берген суроосуна өз ойлорун эркин айтуу менен жооп беришет. Бири-биригинин	НК2 ПК2	КБ

			жообун толукташат.						
3.Жаңы теманы түшүндүрүү	20 мин	<p>Мугалим сабактын темасын жазып, максатын түшүндүрөт. Окуучулардын сабакка болгон максатын сурал алат.</p> <p>Тема: Кыргызстандын Россияга каратылышы.</p> <p>Россиянын Б.Ага умтулуусунун экономикалык жана саясий себептери болгон. 19-к. 30-60-жж. Россия Туркстаннын каратууга биринчи аракет кылган. Чыгышка жылуунун натыйжасында казак талааларында орусияга караштуу жерлер жана чептер п.б.н. 1864-ж. баштап россиянын туркстаннын каратуудагы активдүү согуштук аракеттери башталган. Кыргызстан жана казакстан аркылуу Индия Кытай Афганистан аркылуу соодасын күчтөмөк болгон.</p> <p>Кыргызстандын түндүгү биринчи болуп орусияга кошулуусуна уруулардын ички бытырандылыгы себеп болгон. Атаке баатыр кыргыз элини куруттайга чакырып, катышуучулардын баарыны россиянын курамына кошулууга үгүттөгөн. Биринчи элчиликке барууга Абдурахман Кучаков жана Шергазы дайындалган. 1785-ж. 23-августа Омсикиге келип жеткен. Сибирь генерал-губернаторуна Атаке баатырдан белектер барган. Екатерина 2-ге атайдын расмий кат жазып жиберилген. 1825-ж. Жыргалан суусунун боюнда бугу уруусунун бийлери куруттайга чогулушуп, Россиянын букаралыгын кабыл алую маселесин талкуулашкан.</p>	<p>Окуучулар тема боюнча эмнелерди күтөөрун, бүгүн кү сабактан максатын айтышат.</p>	НК2	ПК2	КБ	НК3	ПК3	КБ

4.Жаны теманы бышыктоо.	7 мин	Мугалим окуучуларга суроолорду берип ,жоопторду угат,сунуш айтып,толуктоолорду киргизет.	Окуучулар теманын үстүндө чыгармачылык менен иштешип ,маалыматтарды айтышат.	НКЗ	ПКЗ	КБ
5.Сабакты жыйынтык тоо.	5мин	Мугалим “сөз кезеги” оюну аркылуу суроолорго жоопторду сурап алат .	Окуучулар ирээттүү жооп берип билимдерин бышыкташат.	НКЗ	ПКЗ	КБ
6. Үй тапшыр масы.	1мин	Үй тапшырмасына багыт берилет .	Үй тапшырмасын алышат.	НКЗ	ПКЗ	КБ
7. Баалоо	2мин	Баалоонун критерийлери :Жаны маалыматтарды билет,өз оюн айта алат, түура суроо жана жооп берүүнү билет.	Окуучулар билимине жана аракетине жараша бааланат.			СБ